

Praha: 8. 1. 2019

Číslo jednací: 003794/2019/KUSK

Spisová značka: SZ_146475/2018/KUSK/8

Spisová značka:

Vyřizuje: [REDAKCE]

Značka: KUL/Šva

Projektový atelier pro
architekturu a pozemní stavby
spol. s r.o.
Bělehradská 199/70
120 00 Praha

Závazné stanovisko Krajského úřadu Středočeského kraje k obnově národní kulturní památky Hrad Karlštejn – revitalizace objektu Purkrabství, Císařského paláce a jižního parkánu, projektová dokumentace „Hrad Karlštejn - klenot české země“

ROZHODNUTÍ

Krajský úřad Středočeského kraje, odbor kultury a památkové péče, jako věcně a místně příslušný orgán státní památkové péče, ve smyslu ustanovení § 28 odst. 2 písm. a) zákona č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon č. 20/1987 Sb.“) a § 11 odst. 1 písm. b) zákona č. 500/2004 Sb., správní řád (dále jen „správní řád“), k žádosti Národního památkového ústavu, Valdštejnské náměstí 3, 118 01 Praha 1, IČ 75032333, zastoupeného na základě plné moci ze dne 6. 10. 2016 Projektovým atelierem pro architekturu a pozemní stavby spol. s r.o., Bělehradská 199/70, 120 00 Praha 2, IČ 45308616, doručené dne 7. 11. 2018 ve věci záměru provedení revitalizace objektu Purkrabství, Císařského paláce a jižního parkánu národní kulturní památky Hrad Karlštejn, rejstř. č. Ústředního seznamu kulturních památek ČR 116 (11743/2-327), vymezeného nařízením vlády č. 171/1998 Sb., o vymezení některých národních kulturních památek a o změně a doplnění některých právních předpisů, vydává podle ustanovení § 14 odst. 1 zákona č. 20/1987 Sb., po písemném vyjádření Národního památkového ústavu, generálního ředitelství, č. j. NPÚ – 310/90656/2018 ze dne 6. 12. 2018, toto závazné stanovisko:

I. Provedení prací souvisejících s revitalizací objektu Purkrabství, Císařského paláce a jižního parkánu národní kulturní památky Hrad Karlštejn, na pozemcích parc. č. st. 1, 7/1, 7/2, parc. č. 1, 2, 10, 13/1, 13/2, 431 v obci Karlštejn a v k.ú. Budňany, které spočívá

- *v prostoru suterénu císařského paláce, konírny, arkádového přístavku a skalního sklepa* - v odstranění vestavby záchodů, provedení nové dřevěné stropní konstrukce, odstranění zazdívek a obnově původních okenních otvorů v suterénu paláce, rekonstrukci dělicí příčky v prostoru suterénu císařského paláce, vybourání průchodu v severní obvodové zdi, vestavění sociálního zázemí, provedení rozvodů technických sítí, v provedení podlah z cihelné dlažby (ve víceúčelovém sále) a mazaniny v zázemí sálu, opravě omítek a konzervaci dochovaných dřevěných prvků, provedení keramické dlažby v přízemí císařského paláce, provedení schodiště do přízemí paláce, úpravě stávajícího

- schodiště do suterénu na jezdecké schody včetně rekonstrukce dlažby v arkádovém přístavku, úpravy povrchů staré konírny, obnově dlažby v soutce
- v objektu *purkrabství a prostoru jižního parkánu* - v provedení hygienického zázemí pro návštěvníky, provedení terasy na střeše sociálního zázemí, provedení schodiště a přístupového koridoru z nádvoří purkrabství proražením v dolní partii hradební zdi 1. nádvoří, rekonstrukci schodišťové věže s přidáním jednoho schodišťového ramene, propojení věže v její západní stěně s terasou na střeše sociálního zázemí, opravě omítek přilehlé hradby nádvoří a parkánu a dále opravě dlažby 1. nádvoří kolem nového vstupu na hygienické zázemí
- v provedení kabelové přípojky v prostoru jihozápadního svahu parkánu, vybudování rozvodné skříně a rekonstrukci splaškové kanalizace
- ve snížení terénu jižního parkánu o novodobé navýšení, výsadbě ovocných stromů, keřů vinné révy a zřízení pěstebního záhonu v západní části prostoru parkánu, opravě omítek dotčené části hradby parkánu a opravě koruny hradby parkánu
- v rekonstrukci elektrokanálu, rekonstrukci vodovodu a rekonstrukci povrchového dešťového žlabu parkánu,

podle předložené projektové dokumentace „Hrad Karlštejn – klenot české země“, zpracované Projektovým atelierem pro architekturu a pozemní stavby spol. s r.o., Bělehradská 199/70, 120 00 Praha 2, IČ 45308616, datum zpracování 9/2018, zakázka č. 89120641600, ve stupni projektové dokumentace pro provedení stavby, je, podle ustanovení § 14 odst. 3 zákona č. 20/1987 Sb., z hlediska zájmů státní památkové péče, **přípustné**, za splnění následujících základních podmínek určených v souladu s ustanovením § 9 odst. 4 vyhlášky č. 66/1988 Sb., kterou se provádí zákon ČNR č. 20/1987 Sb.:

1. Bude zpracována dílenská dokumentace všech stavebních prvků, která bude obsahovat v grafické části půdorysy, řezy a pohledy v měřítku 1 : 10 nebo 1 : 20, detaily (kování oken apod.) v měřítku 1 : 1 až 1 : 5 (detaily je možno nahradit fotografiemi s přiloženým měřítkem), v písemné části dokumentace (Technické zprávy) bude uveden popis technologických postupů, povrchové úpravy a použitých materiálů. Tato dokumentace bude předložena Krajskému úřadu Středočeského kraje se žádostí o vydání závazného stanoviska. Výroba jednotlivých stavebních prvků bude tedy zahájena až po vydání kladného závazného stanoviska Krajského úřadu Středočeského kraje.
2. Obklad stěn z kaleného skla nesmí zasahovat v rohu místnosti 1.5 (viz výkres D.1.5/05) do prostoru paty sklípkové klenby. Horní hrana skla musí být min. 10 cm pod patou klenby.
3. Slaboproudá zařízení, umístěná na stěnách místnosti 1.4 a 1.5, nesmí být situována do vzdálenosti menší než 15 cm od povrchu sklípkových kleneb.
4. Ve staré konírně (2.4) bude umístěno pouze jedno stojanové svítidlo, a to u vstupních dveří.
5. Počet krabic v podlaze přízemí císařského paláce (2.3) bude redukován podle situace po rozkrytí podlahy. Víko krabic bude vyplněno dlaždicemi v rámečku, velikostně shodném s okolní dlažbou a v souladu s okolním spárořezem. Dlaždice tedy nebudou řezány, ale pouze zúženy z jedné strany o šířku rámečku. Návrh rozmístění krabic bude předložen Krajskému úřadu Středočeského kraje se žádostí o vydání závazného stanoviska.
6. Rozvaděč v suterénu paláce bude vsazený do nově rekonstruované příčné zdi a bude opatřen dvířky z černě natřeného plechu.

7. Nebudou prováděny nové drážky v gotickém zdivu císařského paláce ani v gotickém zdivu purkrabství.
8. Termosanace bude provedena i v prostoru konírny.
9. Úprava povrchu rýhy kabelové přípojky ve výchozech skály v prostoru mezi přístupovou cestou a ohradní zdí hřbitůvky a u podezdívky plotu u přístupové cesty nebude prováděna podle kreseb detailů na výkrese D.1.1.X, ale konkrétní situace. Návrh úpravy bude předložen Krajskému úřadu Středočeského kraje se žádostí o vydání závazného stanoviska.
10. Hloubka výkopu elektropřípojky u soklu oplocení u přístupové cesty (výkres D1.1PE, skladba SE 1), který je současně opěrnou zdí, bude omezena úrovní základové spáry této zdi.
11. Zemní práce související s realizací nové kanalizační přípojky budou provedeny v souladu s dodatkem technické zprávy. V dokumentaci pro výběr zhotovitele bude upravena technická zpráva vyjmutím oddílu „zemní práce“ a nahrazením textu z tohoto dodatku.
12. V dokumentaci pro výběr dodavatele bude opraven a doplněn výkres kanalizační přípojky o zpevnění zásypu v místech, kde nebude sanován skalní výchoz, způsob založení šachet a úpravu kolem poklopu šachty na plošině nad zídkami.
13. Rýha trasy kabelů v místech skalních výchozů (mimo skalní rozsedlinu) bude upravena po položení kabelů shodně s úpravou rýhy kanalizační přípojky (viz výkres D1.1.PK1, řez A var. 1, měř. 1: 50).

Vlastník národní kulturní památky umožní Krajskému úřadu Středočeského kraje provádění dozoru ve smyslu ustanovení § 28 odst. 2 písm. f) zákona č. 20/1987 Sb. a Národnímu památkovému ústavu provádění odborného dohledu ve smyslu ustanovení § 32 odst. 2 písm. g) zákona č. 20/1987 Sb., tím, že jim v předstihu písemně oznámí zahájení prací a v průběhu prací bude svolávat pravidelné kontrolní dny, na které budou písemně zváni zástupci Krajského úřadu Středočeského kraje a Národního památkového ústavu.

II. Příprava prací souvisejících s revitalizací objektu Purkrabství, Císařského paláce a jižního parkánu národní kulturní památky Hrad Karlštejn, na pozemcích parc. č. 3 a 7 v obci Karlštejn a v k.ú. Budňany, áspočívá ve vedení kabelů ve skalní rozsedlině, podle předložené projektové dokumentace „Hrad Karlštejn – klenot české země“, zpracované Projektovým atelierem pro architekturu a pozemní stavby spol. s r.o., Bělehradská 199/70, 120 00 Praha 2, IČ 45308616, datum zpracování 9/2018, zakázka č. 89120641600, ve stupni projektové dokumentace pro provedení stavby, je, podle ustanovení § 14 odst. 3 zákona č. 20/1987 Sb., z hlediska zájmů státní památkové péče, **přípustná**, za splnění následujících základních podmínek určených v souladu s ustanovením § 9 odst. 4 vyhlášky č. 66/1988 Sb., kterou se provádí zákon ČNR č. 20/1987 Sb.:

1. Vedení kabelů ve skalní rozsedlině bude upřesněno dílenskou dokumentací, zpracovanou po smýcení jehličnanů a odtěžení násypu u paty skály.
2. Dílenská dokumentace, zpracovaná na základě podrobného zaměření stávajícího stavu, bude obsahovat pohled na skalní rozsedlinu s návrhem řešení kotvení nového vedení a konstrukce nové obezdívky z hrubě opracovaných kvádrů (předpokládá se řešení s ustupujícími zděnými patry), měř. 1 : 50,

svislý řez a min. 3 vodorovné řezy nově navrženou obezdívkou, měř. 1 : 50, dále detaily kotvení kamenné obezdívky, kabelů a rezervy vodovodního potrubí, měř. 1 : 2 až 1 : 10, a technickou zprávu s uvedením navrhovaných technologií.

3. Dílenská dokumentace bude předložena Krajskému úřadu Středočeského kraje se žádostí o vydání závazného stanoviska.

Provedení prací souvisejících s realizací tohoto úseku kabelové přípojky nelze na základě výroku II. tohoto závazného stanoviska provést, ale pouze je dále připravovat. Dále připravované práce budou posouzeny z hlediska zájmů státní památkové péče ve smyslu § 14 zákona o státní památkové péči na základě žádosti vlastníka kulturní památky. Před podáním žádosti je třeba respektovat povinnost podle ustanovení § 14 odst. 7 zákona o státní památkové péči a dokumentaci pro provedení obnovy v průběhu zpracování projednat s Národním památkovým ústavem.

III. Příprava restaurování uměleckořemeslných prvků souvisejících s revitalizací objektu Purkrabství, Císařského paláce a jižního parkánu národní kulturní památky Hrad Karlštejn, která spočívá ve zpracování restaurátorského záměru, podle předložené projektové dokumentace „Hrad Karlštejn – klenot české země“, zpracované Projektovým atelierem pro architekturu a pozemní stavby spol. s r.o., Bělehradská 199/70, 120 00 Praha 2, IČ 45308616, datum zpracování 9/2018, zakázka č. 89120641600, ve stupni projektové dokumentace pro provedení stavby, je, podle ustanovení § 14 odst. 3 zákona č. 20/1987 Sb., z hlediska zájmů státní památkové péče, **přípustná, za splnění následující základní podmínky určené v souladu s ustanovením § 10 odst. 3 vyhlášky č. 66/1988 Sb., kterou se provádí zákon ČNR č. 20/1987 Sb.:**

1. Bude zpracován podrobný restaurátorský záměr, který bude obsahovat zmapování jednotlivých druhotných zásahů, specifikaci a rozsah poškození, určení jejich příčin, zjištění případné existence a podoby historických povrchových úprav portálu a dveří, zdokumentování případných nápisů, značek apod., grafické vyhodnocení stavu jednotlivých prvků včetně fotodokumentace, popis díla, jeho zachovalosti a uměleckohistorickou identifikaci, návrh technologických postupů a užitých materiálů, a ten bude spolu s žádostí o vydání závazného stanoviska předložen Krajskému úřadu Středočeského kraje, odboru kultury a památkové péče.

Provádění restaurování uměleckořemeslných prvků hradu Karlštejn bude možné až na základě posouzení žádosti vlastníka o restaurování, jejíž přílohou bude restaurátorský záměr. O této žádosti rozhodne Krajský úřad Středočeského kraje samostatným rozhodnutím.

O d ů v o d n ě n í

Řízení ve věci bylo zahájeno dne 7. 11. 2018, kdy Krajský úřad Středočeského kraje, odbor kultury a památkové péče, jakožto věcně a místně příslušný správní orgán obdržel žádost Národního památkového ústavu, Valdštejnské náměstí 3, 118 01 Praha 1, IČ 75032333, zastoupeného na základě plné moci ze dne 6. 10. 2016 Projektovým atelierem

pro architekturu a pozemní stavby spol. s r.o., Bělehradská 199/70, 120 00 Praha 2, IČ 45308616, k záměru provedení revitalizace objektu Purkrabství, Císařského paláce a jižního parkánu národní kulturní památky Hrad Karlštejn. Spolu se žádostí o vydání závazného stanoviska byla správnímu orgánu doručena projektová dokumentace „Hrad Karlštejn – klenot české země“, zpracované Projektovým atelierem pro architekturu a pozemní stavby spol. s r.o., Bělehradská 199/70, 120 00 Praha 2, IČ 45308616, datum zpracování 09/2018, zakázka č. 89120641600, ve stupni projektové dokumentace pro provedení stavby.

Krajský úřad Středočeského kraje, odbor kultury a památkové péče, si vyžádal v souladu s ustanovením § 14 odst. 6 zákona č. 20/1987 Sb., písemné vyjádření Národního památkového ústavu, generálního ředitelství. Toto vyjádření obdržel 11. 12. 2018. Na základě tohoto vyjádření, NPÚ-310/90656/2018 ze dne 6. 12. 2018, ve kterém Národní památkový ústav dospěl k závěru, že z hlediska zájmů státní památkové péče je možné akceptovat návrh revitalizace části hradu Karlštejna podle předložené projektové dokumentace, a to za předpokladu splnění níže uvedených podmínek:

- „1) Pro všechny stavební prvky (případné výjimky budou uvedeny ve stavebním deníku na základě posouzení odboru památkové péče Krajského úřadu Středočeského kraje) bude zpracována dílenská dokumentace, která bude obsahovat:
 - v grafické části půdorysy, řezy a pohledy v měřítku 1 : 10 nebo 1 : 20, detaily (kování oken apod.) v měřítku 1 : 1 až 1 : 5 (detaily je možno nahradit fotografiemi s přiloženým měřítkem),
 - v písemné části (TZ) především popis technologických postupů, povrchové úpravy a použitých materiálů.
 Výroba jednotlivých stavebních prvků může být zahájena až po vydání závazného stanoviska k jejich dílenské dokumentaci.
- 2) Obklad stěn z kaleného skla nesmí zasahovat v rohu místnosti 1.5 (viz výkres D.1.5/05) do prostoru paty sklípkové klenby. Horní hrana skla musí být min. 10 cm pod patou klenby.
- 3) Slaboproudá zařízení, umístěná na stěnách místnosti 1.4 a 1.5, nesmí být situována do vzdálenosti menší než 15 cm od povrchu sklípkových kleneb.
- 4) Ve staré konírně (2.4) bude umístěno pouze jedno stojanové svítidlo, a to u vstupních dveří.
- 5) Počet krabic v podlaze přízemí císařského paláce (2.3) bude redukován podle situace po rozkrytí podlahy. Víko krabic bude vyplněno dlaždicemi v rámečku, velikostně shodném s okolní dlažbou a v souladu s okolním spárořezem. Dlaždice tedy nebudou řezány, ale pouze zúženy z jedné strany o šířku rámečku.
- 6) Rozvaděč v suterénu paláce bude vsazený do nově rekonstruované příčné zdi a bude opatřen dvířky z černě natřeného plechu.
- 7) Nebudou prováděny nové drážky v gotickém zdivu císařského paláce ani v gotickém zdivu purkrabství.
- 8) Úprava povrchu rýhy kabelové přípojky ve výchozech skály v prostoru mezi přístupovou cestou a ohradní zdí hřbitůvky a u podezdívky plotu u přístupové cesty nebude prováděna podle kreseb detailů na výkrese D.1.1.X, situace.
- 9) Hloubka výkopu elektropřípojky u soklu oplocení u přístupové cesty (výkres D1.1PE, skladba SE 1), který je současně opěrnou zdí, bude omezena úrovní základové spáry této zdi.
- 10) Zemní práce související s realizací nové kanalizační přípojky budou provedeny v souladu s dodatkem technické zprávy. V dokumentaci pro výběr zhotovitele bude

upravena technická zpráva vyjmutím oddílu „zemní práce“ a nahrazením textu z tohoto dodatku.

- 11) V dokumentaci pro výběr dodavatele bude opraven a doplněn výkres kanalizační přípojky, a sice o:
 - zpevnění záspy v místech, kde nebude sanován skalní výchoz,
 - způsob založení šachet,
 - úpravu kolem poklopu šachty na plošině nad zídками.
- 12) Vedení kabelů ve skalní rozsedlině bude upřesněno dílenskou dokumentací, zpracovanou po smýcení jehličnanů a odtěžení násypu u paty skály. Dílenská dokumentace, zpracovaná na základě podrobného zaměření stávajícího stavu, bude obsahovat:
 - pohled na skalní rozsedlinu s návrhem řešení kotvení nového vedení a konstrukce nové obezdívky z hrubě opracovaných kvádrů (předpokládá se řešení s ustupujícími zděnými patry), měř. 1 : 50,
 - svislý řez a min. 3 vodorovné řezy nově navrženou obezdívkou, měř. 1 : 50,
 - detaily kotvení kamenné obezdívky, kabelů a rezervy vodovodního potrubí, měř. 1 : 2 až 1 : 10,
 - technická zpráva s uvedením navrhovaných technologií.
 Realizace tohoto úseku kabelové přípojky je možná až po vydání závazného stanoviska k upřesněné dokumentaci.
- 13) Rýha trasy kabelů v místech skalních výchozů (mimo skalní rozsedlinu) bude upravena po položení kabelů shodně s úpravou rýhy kanalizační přípojky (viz výkres D1.1.PK1, řez A var. 1, měř. 1: 50).
- 14) Termosanace bude provedena i v prostoru konírny.
- 15) V průběhu restaurátorských prací bude vlastník památky svolávat podle potřeby kontrolní dny s přizváním restaurátora, investora, pověřených zástupců NPÚ GnŘ a KÚ Středočeského kraje.
- 16) Detailní restaurátorské záměry na základě prohloubených průzkumů budou předmětem samostatného správního řízení. Průzkumy budou zaměřeny mj. na zjištění případné existence a podoby historických povrchových úprav portálu a dveří. Záměry budou obsahovat návrh konkrétních materiálů a technologií.
- 17) Ukončení prací proběhne v rámci komisionálního předání za přítomnosti restaurátora, investora, zástupce NPÚ GnŘ a zástupce KÚ Středočeského kraje.
- 18) Do 30 dnů po předání restaurátorských prací bude zástupci NPÚ GnŘ v Praze odevzdán jeden exemplář originálu závěrečné zprávy, a to minimálně v rozsahu a struktuře předepsané vyhláškou č. 66/1988 Sb.“

V souladu s ustanovením § 36 odst. 3 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, Krajský úřad Středočeského kraje, odbor kultury a památkové péče, umožnil žadateli vyjádřit se ke shromážděným podkladům pro vydání závazného stanoviska. Žadatel se ve stanovené lhůtě k podkladům závazného stanoviska vyjádřil a dopisem ze dne 18. 12. 2018 (doručeným 21. 12. 2018) sdělil, že s podklady pro vydání závazného stanoviska souhlasí a dále uvedl „K výtkám na další zpřesnění řešení inženýrských sítí uvádíme:

- s ohledem na nepřístupný terén byl průzkum zrealizován pomocí dronu i horolezeckou technikou.
- Byla zrealizována řada sond, další sondy by zanechali zásah do povrchu zazděných konstrukcí, kde by v časové prodlevě do zahájení rekonstrukčních prací mohly být stávající přírůdky výrazně poškozeny.

V zadávací dokumentaci pro výběr zhotovitele stavby budou v naceněných položkách vytvořeny dostatečné rezervy pro přípravu a následné odsouhlasení výrobní dokumentace i vzorků. Budou zapracovány i položky pro případné změny, které mohou vyplynout z odkrytých, dnes nepřístupných konstrukcí.

Pro všechny práce navrhované v restaurátorském režimu budou v zadávací dokumentaci položky pro zpracování záměru a projednání.“

Krajský úřad Středočeského kraje, odbor kultury a památkové péče, považuje, ve smyslu ustanovení § 14 odst. 3 zákona č. 20/1987 Sb., zamýšlené práce za přípustné a stanovuje podle tohoto ustanovení a podle ustanovení § 9 odst. 4 a § 10 odst. 3 vyhlášky č. 66/1988 Sb. základní podmínky, za kterých lze výše uvedené práce připravovat a provést.

K provedení prací souvisejících s revitalizací objektu Purkrabství, Císařského paláce a jižního parkánu národní kulturní památky Hrad Karlštejn podle předložené projektové dokumentace „Hrad Karlštejn – klenot české země“, zpracované Projektovým atelierem pro architekturu a pozemní stavby spol. s r.o., Bělehradská 199/70, 120 00 Praha 2, IČ 45308616, datum zpracování 10/2016, zakázka č. 89120641600, ve stupni spojené dokumentace pro územní řízení a stavební povolení, vydal Krajský úřad Středočeského kraje, odbor kultury a památkové péče, závazné stanovisko č. j. 030058/2017/KUSK (SZ_007501/2017/KUSK/9), ve kterém vyjádřil přípustnost navržených prací a stanovil základní podmínky, za kterých lze výše uvedené práce připravovat a provést. Lze konstatovat, že podmínky byly z převážné části zapracovány a tedy splněny.

Předložená projektová dokumentace pro provedení prací řeší čtyři, do jisté míry autonomní prostorové, provozní a funkční části, a to:

1. Rehabilitace středověkého suterénu císařského paláce, konírny, arkádového přístavku a skalního sklepa.
2. Sociální a technické zázemí na jižním parkánu a adaptace východní části purkrabství.
3. Rekonstrukce části inženýrských sítí.
4. Obnova užitkové zahrady na jižním parkánu.

Koncepce architektonického řešení projektu vychází ze základní památkové metodické teze, která vykrystalovala v průběhu 90. let 20. století. Restaurace hradu na sklonku 19. století je považovaná za významnou hodnotu hradu, souměřitelnou s jeho předchozí stavební podstatou. Snahou je tuto poznanou hodnotu důsledně uchovat. Nové nezbytné provozní přístavby jsou minimalizovány a nejsou pohledově exponovány. Po formální, materiálové i technologické stránce jsou přizpůsobeny původní zástavbě hradu. To se odráží například ve volbě konstrukce zastropení nově odhalených podzemních prostor a sociálního zařízení v parkánu.

V případě středověkého suterénu císařského paláce, konírny, arkádového přístavku a skalního sklepa bude suterén císařského paláce památkově rehabilitovaný v původní dispozici konzervační metodou. Vstupní, západní část, bude využita na víceúčelový sál se stálou expozicí středověkých tesařských prvků ze sbírky hradu a v západní, menší části suterénu, bude zázemí sálu. Rehabilitovaný prostor, zbavený vestavby záchodů, bude zastropen novou dřevěnou stropní konstrukcí, provedenou jako kopie původního zastropení. Výchozím podkladem pro návrh dřevěného stropu jsou především dochované kresby zaměření, provedené v roce 1867 Josefem Mockerem, Ludwigem Wachterem a Franzem Jobstem. Budou obnoveny původní, dnes zazděné okenní otvory a

rekonstruována dělicí příčka. V zadní části suterénu bude vybourán v severní obvodové zdi nový průchod do skalního sklepa, kde bude zbudováno pohotovostní hygienické zázemí a čajová kuchyňka pro víceúčelový sál. Budou provedeny potřebné rozvody technických sítí, obnoveny veškeré povrchy (jako materiál podlahy je zvolena cihelná dlažba ve víceúčelovém sále, v zázemí mazanina dle vzoru z období přestavby na konci 19. století), historické omítky a cenné umělecko-řemeslné prvky budou odborně konzervovány. Na novém stropě bude v přízemí císařského paláce provedena glazovaná keramická dlažba rozměrů 190/190 mm. V arkádovém přístavku bude schodiště do suterénu upraveno na jezdecké schody a dále provedena rekonstrukce dlažby. Provizorní dřevěné schodiště do přízemí paláce bude nahrazeno novým kamenným schodištěm. Projekt zahrnuje i úpravu staré konírny na expozici. Obnovena bude dlažba v soutce. Suterén je v současnosti využit nevhodným způsobem z části pro záchody návštěvníků (od 80. let 20. století) a z části jako skladové prostory. Suterén císařského paláce byl při restauraci hradu na sklonku 19. století zasypán stavebním rumem. Teprve v 60. letech 20. století došlo k odstranění zásypu a obnovený suterén byl zcela nevhodně zastropen železobetonovými prefabrikáty a následně nevhodně využitý. Až do současnosti je vstupní část upravená na záchody pro návštěvníky, v ostatním prostoru suterénu je sklad a elektrorozvodna. Schody do suterénu z arkádového přístavku a dlažba v přístavku pochází z 60. let 20. století, použitým materiálem byl řezaný pískovec. V suterénu císařského paláce jsou dodnes na některých místech dochovány původní středověké omítky. V jižní zdi jsou zazděné 3 okenní otvory. Ze severu k objektu císařského paláce přibližně v úrovni přízemí přiléhá úzká ulička - tzv. soutka, ze které je přístupný autenticky dochovaný prostor staré konírny a také vstup do sklepa vytesaného ve vápencovém skalním masivu. Jedná se o složitý prostor s několika úrovněmi, přístupný po cihelném schodišti z doby Mockerovy přestavby hradu. V nejnižší úrovni se nachází prostor předělený na tři menší komory.

V objektu purkrabství jsou předmětem rekonstrukce dvě hodnotné autenticky dochované sklepní místnosti a celá část přízemí na východ od hlavního schodiště purkrabství. Provozně dnes celá předmětná přízemní část slouží jako společenské prostory, zejména pro pořádání svatebních obřadů, dotčenými prostory jsou zde dva sály sklenuté sklípkovými klenbami z konce 15. století, dnes v podobě po úpravě z 80. let 20. století. V té době zde byla položena nová podlaha z velkých pískovcových desek na nosnou konstrukci z ocelových nosníků, povrch stěn a kleneb byl opatřen kvalitními sádrovými omítkami, byly realizovány nové vstupní dveře apod. Průzkumem archivních materiálů bylo doloženo, že v severní a východní stěně purkrabství byly v minulosti zazděny dveřní otvory (objekt purkrabství byl až do Mockerovy přestavby rozsáhlejší). Ve zbylých dvou místnostech, které jsou předmětem projektu, se dnes nachází kancelář a pohotovostní záchody. V západní části jižního parkánu je mezi objektem purkrabství a schodišťovou věží, znova vybudovanou na konci 19. století, situován dlouhodobě nefunkční objekt záchodů návštěvníků. Rekonstrukcí vznikne nové pokladní a informační centrum s požadovanými parametry, které nahradí dosavadní nevhodný prodej vstupenek, a také vytvoří prostory pro prodej upomínkových předmětů a poskytnutí občerstvení. To umožní odstranit pauperitní dřevěný stánek, zde postavený na dobu tří let v roce 1986. V suterénu purkrabství bude expozice vinařství a expozice kamenických, pozdně gotických článků. Dále zde bude projekce dokumentu zaměřeného na stavební historii hradu (vizuální modely stavebního vývoje hradu). V západní části jižního parkánu je navrženo nové hygienické zázemí pro návštěvníky. Vstup bude zajištěn novým schodištěm a přístupovým koridorem z nádvoří purkrabství, pro který budou využity dodnes zasypané podzemní prostory (chodba a sklep) přístaveb purkrabství, zbořených na sklonku 19. století. Poloha obvodových zdí těchto podzemních prostorů byla ověřena

archeologickými sondami. Propojení koridoru s hygienickým zázemím bude zajištěno novým průrazem v dolních partiích jižní hradební zdi 1. nádvoří (v místě průrazu zdi, provedeného v 80. letech 20. století při realizaci požárního vodovodu). Rovněž bude rekonstruována schodišťová věž, která bude využita pro přístup do nově vybudovaných záchodů pro veřejnost, což si vyžádá přidání jednoho schodišťového ramene a pravděpodobně i prohloubení základů. Zároveň bude věž novým dveřním otvorem v její západní stěně propojena s terasou na střeše záchodů. Součástí vestavby do parkánu bude i nová elektrorozvodna.

Všechny základní přípojky hradu, tj. přívodní kabel, vodovodní potrubí a splašková kanalizace jsou v havarijním stavu. Umístění rozvodných skříní elektroinstalace v suterénu císařského paláce je krajně nevhodné. Projekt řeší novou kabelovou přípojku a rekonstrukci splaškové kanalizace. Trasa nového napojení přívodního kabelu bude jihozápadním svahem, přibližně podél splaškové kanalizace. Nová rozvodna, umístěná v dostavbě v parkánu, bude situovaná nad kolektorem, realizovaným v minulých letech. Nová splašková kanalizace bude vedena v přibližně shodné trase jako dosavadní kanalizace. V prostoru hradu bude její trasa upřesněna podle nové polohy záchodů pro návštěvníky.

V jižním parkánu bude snížen terén o novodobé navýšení. Podél stěny císařského paláce bude proveden asi 1 m široký pás křemencové dlažby, k němu bude přiléhat nově provedený odvodňovací žlab z betonových cihel. Návrh předpokládá úpravu stávající nevyhovující vegetace v prostoru parkánu, který se stane nově pohledově exponovaným místem. Budou vysazeny 2 ks ovocných dřevin – švestka domácí a jablonoň stará rezistentní odrůda (vysokokmeny) a dále pak 8 ks révy vinné v pravidelných rozestupech vysazených v nezpevněných otvorech podél okapního chodníčku (odrůdy volené speciálně dle osvědčené lokality Karlštejna). V západní části prostoru parkánu v ploše travnatého pásu bude zřízen pěstební záhon o velikosti 180 x 400 cm, vymezený akátovými kůly a fošnami. V záhonu se uplatní jednoduché formy rostlin, zejména trvalek.

Je třeba ocenit, že byla v průběhu projektových prací věnována mimořádná pozornost architektonicko-stavební části projektu. Četnými konzultacemi bylo upřesňováno stavební řešení. Při těchto konzultacích a korekturách řešení byly upřednostněna hlediska památkové ochrany se zohledněním metodických a koncepčních přístupů, dlouhodobě uplatňovaných při péči o areál hradu. Také byly předvídány případné, doposud skryté kolizní situace. Z hlediska architektonické koncepce byla směrodatná studie z roku 2014. Ke stavebně architektonické části projektu proto nejsou v zásadě připomínky. Je však nutno důrazně upozornit, že tak složitou, z památkového hlediska komplikovanou stavební akci budou jistě provázet nepředvídatelné okolnosti, které v jejím průběhu vynutí dílčí změny postupu řešení, a tedy i dodatky projektu.

Poněkud méně jednoznačná situace je u ostatních částí projektu, především u kanalizační a silnoproudé přípojky. V rámci zpracování dokumentací jednotlivých profesí se sice také uskutečnily konzultace a porady, přesto jsou zde některé nedostatky a pochybení, které mohou mít mimo jiné výrazný dopad na rozpočet. Jako příklad můžeme uvést otázku úpravy kanalizační rýhy ve skalním podloží hradu. Přesto, že byl projektant kanalizační přípojky v rámci konzultací s požadavky na způsob úpravy skalního výchozu v místě rýhy podrobně seznámen, a to včetně zdůvodnění, v dokumentaci kanalizační přípojky nejsou tato hlediska zohledněna. Projekt tento konkrétní nedostatek operativně řeší dodatkem technické zprávy. Dokumentace silnoproudu je zpracovaná pouze v půdorysných plánech, a to z nevysvětlených důvodů v identických dvojicích, lišících se

pouze měřítkem. Zcela chybí prostorové zobrazení rozvodů, které by bylo pro jejich objektivní posouzení velmi žádoucí.

K podmínkám uvedeným ve výroku I. závazného stanoviska uvádíme následující odůvodnění:

- Ad 1) Podmínka vychází ze zkušeností z dosavadních akcí obnovy, financovaných z prostředků Evropské unie, kdy nedostatečně dopracovaná dokumentace stavebních detailů přinášela značné problémy a mohla tak snížit kvalitu díla. Je žádoucí tento požadavek doplnit i do TZ dokumentace, a to před zahájením výběrového řízení na dodavatele. Je nutné dokumentaci detailů zařadit jako položku do rozpočtu stavby.
- Ad 2 a 3) Sklípková klenba je raritním projevem středoevropské pozdní gotiky a má vysokou památkovou a estetickou hodnotu. Represantační prostory purkrabství se sklípkovými klenbami byly v minulých obdobích, již od restaurace hradu na sklonku 19. století vysoce hodnoceny. Po restauraci hradu byl zde zasedací sál, určený především pro zasedání správní komise hradu, od 60. let 20. století již zmíněná svatební síň. Budoucí návštěvníkový provoz, spojený s komerčními aktivitami, má z hlediska poznání hodnot profanující funkci. Interiérové vybavení, včetně koncových bezpečnostních a informačních prvků, by proto mělo být k památkové hodnotě těchto sálů co možná nejvíce ohleduplné.
- Ad 4) V projektu jsou navrženy 3 stojanové lampy a pro každou z nich je veden přívodní kabel. S ohledem na autentický charakter této stáje s dochovaným původním žlabem bylo již při konzultacích dohodnuto omezení počtu světél a s tím spojených rozvodů kabelů na jeden stojan.
- Ad 5) Počet a umístění krabic bude možno upřesnit až po ověření konstrukční výšky stropní konstrukce a podlahy. Kovový rámeček je nutné, s ohledem na historickou hodnotu prostoru, přizpůsobit velikosti a skladbě dlaždic.
- Ad 6) V projektu je navržen rozvaděč volně postavený v rohu mezi původním pilířem a novou příčnou zdí. S ohledem na význam tohoto historického prostoru a žádoucí kvalitu jeho památkové revitalizace, není možné v případě rozvaděče připustit utilitární, provizorně působící řešení. Část suterénu, ve které je rozvaděč umístěn, má sloužit jako provozní zázemí. To však nijak nesnižuje význam a hodnotu tohoto prostoru. Tato změna projektu bude po dohodě s projektantem upravena v dokumentaci pro výběr zhotovitele.
- Ad 7) V dokumentaci jsou navrženy v přízemí císařského paláce drážky pro 3 trubky 50 mm, tedy drážky min. rozměru 23 x 10 cm. Obdobné drážky jsou zvažovány v prostorách se sklípkovými klenbami v purkrabství. To by znamenalo citelné znehodnocení povrchů gotických zdí. Trasy bude možno upřesnit na základě vyhodnocení situace po plánovaném sejmutí novodobé omítky v purkrabství a vyhodnocení nálezové situace v císařském paláci.
- Ad 8) V dokumentaci je uvedena pouze termosanace stropní konstrukce nad arkádovým přístavkem a není zde uvedena termosanace stropní konstrukce v konírně. To je v rozporu se zadávací dokumentací.
- Ad 9) Na výkrese jsou zobrazeny dva řezy. První řez znázorňuje položení kabelů v bezprostřední blízkosti zděného soklu plotu u přístupové cesty, druhý řez zobrazuje úpravu rýhy s povrchovou úpravou zazdívkou úlomky místního vápence. Oba tyto řezy jsou na základě konzultací překonány. Řezy budou v dokumentaci pro výběr zhotovitele z výkresu odstraněny. Upravené řezy jsou zobrazeny na výkrese D1.1PE Elektropřípojka schéma.

Ad 10) Navrhovaná hloubka výkopu 70 cm může být výrazně větší než hloubka základové spáry opěrné zdi. Zeď může být místy, s ohledem na skalní výchoz, založena v nepatrné hloubce (10 či 20 cm) pod úroveň vozovky. Při výkopu o hloubce 70 cm by mohlo dojít k narušení stability opěrné zdi. V dokumentaci chybí zajištění opěrné zdi odhalené výkopem proti posunutí tlakem zeminy výše položeného svahu.

Ad 11) K významu skalního výchozu hradu Karlštejna jsme se vyjádřili v souvislosti s písemným požadavkem projektanta ze dne 15. 6. 2018 k navrhované změně trasy kanalizace. V této souvislosti jsme uvedli mj. „Hodnota hradu Karlštejna po hmotné stránce nespočívá pouze v jeho stavební podobě a umělecké výzdobě. Mimořádně cenný je také skalní krasový útvar, na kterém byl hrad založen a který dotváří jeho neopakovatelný vzhled“. Původní text technické zprávy sanaci skalního výchozu v trase kanalizace neřeší.

Ad 12) Zásyp kanalizace na prudkém svahu (mimo skalní úseky) je třeba zajistit proti sesuvu a splavení srážkovou vodou. V opačném případě hrozí vytvoření erozní rýhy a odhalení potrubí oranžové barvy na pohledově exponovaném jižním svahu pod hradem. Násyp lze zpevnit např. georohoží z přírodních materiálů, kotvenou do skalního podloží trny. V dokumentaci je navrženo založení kanalizačních šachet na betonovém základu uloženém na skalním podloží. S ohledem na projektem navrženou technologii zdění přilehlých opěrných stěn z lomového kamene doporučujeme obdobným způsobem vyzdít též základy šachet. Z důvodů kontroly a údržby kanalizace nepovažujeme za žádoucí, aby plošiny kolem šachet zarůstaly vegetací. Umělé vytvoření vegetační vrstvy na těchto plochách zarůstání urychluje. Za vhodnou úpravu plošin považujeme mlatový povrch, zhotovený z přesátého výkopku.

Ad 13) Shodné zdůvodnění jako v případě podmínky č. 11.

K podmínkám uvedeným ve výroku II. závazného stanoviska uvádíme následující odůvodnění:

Ad 1-3) Předložená dokumentace je zpracována bez podrobných znalostí dosavadního stavu skalní rozsedliny a původní obezdívky litinového potrubí. Dokumentaci bude možno prohloubit na úroveň potřebnou pro realizaci stavby až po odstranění vzrostlé zeleně, která dnes místo vedení téměř znepřístupňuje.

K podmínce uvedené ve výroku III. závazného stanoviska uvádíme následující odůvodnění:

Ad 1.) Součástí každého restaurátorského zásahu je vstupní a v průběhu realizace aktualizovaný restaurátorský průzkum, který může v některých aspektech změnit původně navrženou koncepci zásahu. Je nutné zajistit, že jednotlivé prvky nebudou pojednány koncepčně odlišně a že budou obnoveny jednak na základě zmíněných průzkumů a rovněž v souladu s kontextem památky jako celku a její plánované rekonstrukce. Konkrétní technologie a materiály nejsou v předkládaném záměru uvedeny.

Hrad Karlštejn je významnou národní kulturní památkou vymezenou nařízením vlády č. 171/1998 Sb., o vymezení některých národních kulturních památek a o změně a doplnění některých právních předpisů. Odbor kultury a památkové péče Krajského úřadu Středočeského kraje ve svém závazném stanovisku posuzoval navrhované úpravy především z hlediska ochrany národní kulturní památky ve smyslu § 1 zákona č. 20/1987 Sb.

Podle předloženého projektu vznikne nové pokladní a informační centrum s požadovanými parametry, které nahradí nevhodný výdej vstupenek okénky do nádvoří. Dále se vytvoří nový prostor pro prodej suvenýrů a občerstvení, a bude tak možno odstranit dřevěný stánek na nádvoří purkrabství.

V suterénu purkrabství vznikne expozice vinařství, expozice pozdně gotických kamenických článků a promítací sál. Výstavba hygienického zázemí umožní zrušit současné hygienické zázemí v suterénu císařského paláce a využít tento památkově významný prostor odpovídajícím způsobem. V suterénu paláce rekonstrukcí vznikne víceúčelový sál (kapacita 80 osob) s expozicí historických tesařských prvků, ve východní části pak zázemí sálu. Současně bude konzervační metodou obnovena bývalá konírna pod děkanstvím a opraven skalní sklep. Při rekonstrukci bude rehabilitován jižní parkán. Dojde k výsadbě nové vzrostlé zeleně a snížení navýšeného terénu parkánu.

Součástí rekonstrukce je i obnova dnes dosluhující splaškové kanalizační přípojky. Hrad bude také napojen na novou elektro přípojku.

Veškeré tyto úpravy přinesou významné zlepšení stavu předmětné národní kulturní památky a příležitost pro její budoucí využití.

Území Hradu Karlštejn je územím s archeologickými nálezy ve smyslu § 22 odst. 2 zákona č. 20/1987 Sb. Zemní práce, prováděné v souvislosti s revitalizací objektu Purkrabství, Císařského paláce a jižního parkánu národní kulturní památky Hrad Karlštejn, je třeba v předstihu oznámit Archeologickému ústavu AV ČR, Letenská 4, Praha 1, v.v.i. a následně jemu nebo oprávněné organizaci umožnit provedení záchranného archeologického výzkumu.

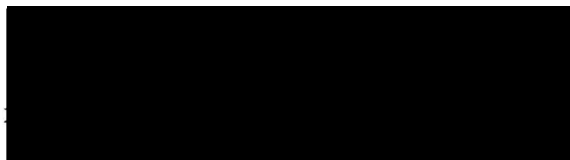
P o u ě n í

Proti tomuto rozhodnutí je možné do 15 dnů ode dne jeho doručení podat odvolání k Ministerstvu kultury, odboru památkové péče, a to prostřednictvím Krajského úřadu Středočeského kraje, odboru kultury a památkové péče.

Podle ustanovení § 23 správního řádu nebyl-li adresát při doručování tohoto rozhodnutí zastížen, uloží se toto rozhodnutí v provozovně provozovatele poštovních služeb. Jestliže si adresát nevyzvedne uložené rozhodnutí ve lhůtě 10 dnů ode dne, kdy bylo v provozovně provozovatele poštovních služeb k vyzvednutí připraveno, považuje se podle ustanovení § 24 odst. 1 správního řádu za doručené posledním dnem této lhůty.

Pokud je rozhodnutí doručováno prostřednictvím datové schránky, považuje se za doručené, jestliže se osoba, která má s ohledem na rozsah svého oprávnění přístup k dodanému rozhodnutí, nepřihlásí do datové schránky ve lhůtě 10 dnů ode dne, kdy bylo rozhodnutí dodáno do datové schránky (§ 17 odst. 3 a 4 zákona č. 300/2008 Sb., o elektronických úkonech a autorizované konverzi dokumentů, ve znění pozdějších předpisů). Rozhodnutí se považuje za doručené posledním dnem výše uvedené 10 denní lhůty.

otisk úředního razítka

Na vědomí :

Národní památkový ústav, generální ředitelství, Valdštejnské náměstí 3, 118 01 Praha 1